

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010285
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6420010285.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného S. C., pre pokračovací prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. októbra 2021 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/65/2020 zo dňa 28. apríla 2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamieťa.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/65/2020 zo dňa 28. 04. 2021 bol obžalovaný S. Šandor uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 221 ods. 3, § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/14/2017 zo dňa 05. 04. 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/14/2017 zo dňa 08. 07. 2020 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/94/2020 zo dňa 04. 08. 2020, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodených - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a Všeobecnú úverovú banku, a.s., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie intervenujúci prokurátor a to v neprospech obžalovaného proti výroku o treste, ktoré písomne odôvodnil v podstate tým, že podľa jeho názoru bol obžalovanému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby v dôsledku nesprávneho priznania poľahčujúcich okolností a tým nepoužitia ustanovenia § 38 ods. 4 Trestného zákona. Obžalovanému boli priznané dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), n) Trestného zákona, a to len s ohľadom na jeho vyhlásenie viny v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Takýto postup nebol správny a je v rozpore s už ustálenou judikatúrou vychádzajúcou zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, týkajúceho sa zjednotenia v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Trestného zákona. Z tohto stanoviska je zrejmé, že poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona nie je možné priznať automaticky spolu s poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. l) Trestného zákona len na základe samotného

priznania sa obvineného. Na zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona je tak potrebná určitá aktívna účasť a napomáhanie obvineného orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri objasňovaní trestnej činnosti. S ohľadom na celý priebeh trestného konania možno jednoznačne povedať, že obžalovaný pri objasňovaní trestnej činnosti ani najmenšou mierou orgánom činným v trestnom konaní, či súdu nenapomáhal. Vypovedať odmietol ako v prípravnom konaní, tak aj v konaní pred súdom. Navyše, súdne konanie predlžoval neodôvodnenými námietkami zaujatosti voči konajúcemu sudcovi a tiež nedôvodnými zmenami obhajcov. Čo sa týka jeho vyhlásenia viny, k tomuto v podstate došlo až pod ťarchou dôkazov, resp. v dôsledku pre neho zjavnej nepriaznivej procesnej situácie, kedy už došlo k právoplatnému odsúdeniu jeho spolupáchateľov. Ďalej uviedol, že ani poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona mu nemala byť priznaná, pretože na jej priznanie neboli splnené požadované zákonné podmienky. Keďže obžalovaný v prípravnom konaní, ani v konaní pred súdom nevypovedal, bolo potrebné pre vyhodnotenie tejto poľahčujúcej okolnosti vychádzať z obsahu jeho záverečnej reči, z ktorej je ale zrejmé, že z nej nebadateľ žiadne prejavy úprimnej ľútosti. Jeho záverečná reč bola stručná, kde v podstate len uviedol, že sa priznáva, už sa mu nechce chodiť po súdoch, nakoľko má zlý zdravotný stav. Aj slovo „ľutujem“ vyslovil až potom, ako k tomu bol nabádaný. Neodznalo nič v tom zmysle, že protiprávne konanie sa nebude opakovať, hanbí sa, chce už viesť riadny život, poškodeným sa ospravedľuje, bude sa snažiť škodu nahradiť a pod. Preto možno oprávnené vysloviť, že ak obžalovaný niečo ľutuje, tak len to, že je obmedzený na osobnej slobode pobytom vo výkone trestu. V tejto súvislosti tiež uviedol, že súdy už vo viacerých prípadoch obžalovaným nepriznali túto poľahčujúcu okolnosť, a to napriek učenému priznaniu viny a prejavenej ľútosti, keď neuverili úprimnosti takéhoto vyhlásenia, čo odôvodnili konkrétnymi skutočnosťami, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/93/2018 zo dňa 03. 09. 2018. S poukazom na uvedené preto podľa jeho názoru ani jedna z vyššie uvedených poľahčujúcich okolností nemala byť obžalovanému priznaná. Záverom uviedol, že v prípade obžalovaného mala byť zohľadnená aj prirážajúca okolnosť podľa § 37 písm. k) Trestného zákona, teda že spáchal trestný čin ako organizátor, čo vyplynulo z výpovedí svedkov S. N. a K. N., a vyplýva aj zo samotnej skutkovej vety podanej obžaloby. Podľa neho preto s ohľadom na osobu obžalovaného a jeho doterajší život trest nebude mať na neho žiadny výchovný účinok, a je otáznou, či vôbec možno hovoriť o možnostiach jeho nápravy. Účelom trestu v jeho prípade tak bude výhradne a len ochrana spoločnosti tým, že sa mu pobytom vo výkone trestu po dlhšiu dobu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Preto je na mieste ukladať súhrnný trest odňatia slobody v trvaní najmenej 6 rokov, ktorý trest zodpovedá ustanoveniam § 37 písm. h), k), m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona. Preto navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorom v podstate uviedol, že pokiaľ ide o priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, na ktorú podľa názoru prokurátora nemal súd pri ukladaní trestu prihliadnuť, pretože tento prejav bol príliš formálny a nedostatočne úprimný, tak ide len o subjektívny názor prokurátora, pretože zákon vo vzťahu k prejavu ľútosti nepredpisuje jeho formu, ani spôsob „správneho“ či adekvátneho vyjadrenia prejavu ľútosti. Jeho prejav ľútosti možno nevyznel „dojemne“, nič to však nemení na fakte, že tento trestný čin oľutoval úprimne a dostatočne jasne. Jeho osobná sloboda mu je obmedzená pobytom vo výkone trestu odňatia slobody už niekoľko rokov, počas tohto obdobia mal dostatok času vstúpiť si do svedomia a dospieť k záveru, že sa chce pokúsiť viesť riadny život. Nesúhlasí tiež s podaným prokurátorovým výkladom ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona, podľa ktorého si priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti vyžaduje poskytnutie súčinnosti zo strany páchatel'a pri objasňovaní trestného činu už v prípravnom konaní, a to v podobe aktívnej účasti páchatel'a. Takýto výklad citovaného ustanovenia nemá oporu v zákone. Zákon totiž vyžaduje len (bližšie nedefinujúci spôsob ani formu) pomoc páchatel'a pri objasňovaní trestnej činnosti, a to príslušným, bližšie opäť nedefinovaným orgánom, ktorým je okrem iného bez pochyby aj súd samotný. Prihliadnuc na písomnú výpoveď spoluobvineného S. D. dôkazne „vychádzajúcu“ vyložene v jeho prospech, a vykonanie ďalších dôkazov, je možné konštatovať, že jeho priznanie výrazne pomohlo k objasneniu a hospodárnejšiemu a rýchlemu uzavretiu tohto trestného procesu, v podstate v jeho neprospech. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/63/2016 zo dňa 25. 10. 2016, v zmysle ktorého poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Trestného zákona neznamena, že páchatel' musí bezpodmienečne napomáhať všetkým týmto orgánom, ktoré sú príslušné na vykonávanie jednotlivých štádií trestného stíhania, a že v prípade kladnej odpovede na otázku podľa § 333 ods. 3 písm. h) Trestného poriadku v prípade vyhlásenia v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní je splnená podmienka uvedená v § 36 písm. n)

Trestného zákona. Možnosť nevykonania dokazovania na hlavnom pojednávaní a umožnenie takéhoto zjednodušeného postupu v konaní súdu je potrebné potom nepochybné považovať za napomáhanie súdu pri objasňovaní trestnej činnosti. Na margo odsúdenia S. D. dodal, že tento spolupáchateľ bol v tejto ich spoločnej veci odsúdený (tým istým sudcom) iba na základe svojho priznania o vine, prezentovaného tiež až v súdnom konaní. Okresný súd S. D., rovnako ako jeho, odsúdil podľa § 221 ods. 3, § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona, a proti tomuto rozhodnutiu sa prokurátor neodvolal, pričom išlo o spoločnú vec. Prokurátor teda v prípade S. D. nenapádal použitie rovnakých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ale v jeho prípade ich namieta. Napokon k námietke prokurátora k nepriznaniu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. k) trestného zákona uviedol, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo jedine to, že aktívnu účasť na páchaní skutkov mal jedine S. D.. Zo žiadneho dôkazu bez pochybností nevyplýva, že by sa bol on podieľal na páchaní skutkov, nie to ešte, že by trestný čin spáchal navyše ako organizátor. Aj preto bolo jeho priznanie viny pre objasnenie trestného činu kľúčové. Uložený trest preto považuje za primeraný, okrem uvedených skutočností aj preto, že jeho konaním bola spôsobená škoda malá, že od spáchania skutkov prešlo skoro 6 rokov, a že je invalidný dôchodca. Preto požiadal, v prípade ak krajský súd dospeje k záveru, že uložený trest je neprimeraný, aby mu uložil trest čo najmenej prísny, prípadne aby mu trest mimoriadne znížil.

Krajský súd vykonal verejné zasadnutie dňa 12. 10. 2021 v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného, pretože upovedomenie o verejnom zasadnutí mu bolo doručené riadne a včas a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti, a zároveň požiadal, aby sa verejné zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne odôvodneného odvolania okresného prokurátora a navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obhajkyňa obžalovaného v rámci verejného zasadnutia uviedla, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia k odvolaniu okresného prokurátora, uložený trest považuje za dostatočný, a preto navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami vo vzťahu k jednotlivým výrokom rozsudku. Krajský súd zároveň konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení spravil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré je v zmysle zákona neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním. Krajský súd preto preskúmvával len výrok o treste.

Vo vzťahu k uloženému trestu krajský súd konštatuje, že okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34, § 36, § 37, § 38 Trestného zákona, na ktoré je povinný prihliadnuť, a to na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, ako aj generálnu a individuálnu prevenciu. Okresný súd dostatočným spôsobom v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, prečo obžalovanému ukladal súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov, a krajský súd sa s uvedeným odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil, preto naň v podrobnostiach odkazuje. K námietkam prokurátora uvedeným v podanom odvolaní krajský súd považuje za nevyhnutné uviesť, že v rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Okrem ďalších skutočností, na ktoré je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadnuť, patrí aj osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, rodinné, osobné), či možnosť jeho nápravy. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. V zmysle § 34 ods. 3 Trestného zákona trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Je síce pravda, že obžalovaný už bol v minulosti 8 krát súdne trestaný, avšak prejednaný trestný čin spáchal formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Trestného zákona, teda s ďalšími osobami, pričom spolu spôsobili škodu v celkovej výške 1.463,74 Eur a od spáchania skutkov uplynulo už 6 rokov. Taktiež je potrebné uviesť, že v prípade pôvodného spoluobžalovaného S. D. v prípade jeho odsúdenia súd pri ukladaní trestu prihliadol na rovnaké poľahčujúce aj priťažujúce okolnosti, ako v prípade obžalovaného S. Šandora, pričom proti tomu rozsudku prokurátor odvolanie nepodal. Ani krajský súd preto nevidí dôvod, prečo by nemal prihliadnuť na rovnaké poľahčujúce a priťažujúce okolnosti u oboch spolupáchatel'ov (zásada rovnakého zaobchádzania), pričom práve priznanie sa obžalovaného a jeho vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní predstavujú okolnosti odôvodňujúce priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Krajský súd pripomína, že z formulácie a následného výkladu ustanovenia § 36 písm. n) jednoznačne vyplýva, že páchatel' nemusí napomáhať všetkým orgánom, ktoré sú príslušné na vykonávanie jednotlivých štádií trestného stíhania, ale na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti je taktiež relevantné aj jeho samotné prehlásenie na hlavnom pojednávaní o tom, že je vinný zo spáchania skutku, alebo nepopiera spáchanie skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. Čo sa týka priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. k) Trestného zákona, tak ani z vykonaného dokazovania, ani zo skutkovej vety podanej obžaloby nevyplýva, že by obžalovaný spáchal trestný čin ako organizátor. Trestný čin spáchal spolu s S. D. po predchádzajúcej spoločnej dohode s S. N.. Správne preto okresný súd na túto priťažujúcu okolnosť neprihliadol. Takto uložený trest je potom aj podľa krajského súdu postačujúci, spĺňa atribúty generálnej aj individuálnej prevencie, dostatočne zabezpečí ochranu spoločnosti, ako aj prevýchovu obžalovaného, a zároveň postihuje len obžalovaného.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.